

Max Bahr aus Landsberg an der Warthe prägte die Geschichte Brandenburgs um die Wende zum 20. Jahrhundert entscheidend. Als Kaufmann baute er die Herstellung von Jute-Produkten aus. Ab 1905 war er mit seiner Jute-fabrik einer der größten Arbeitgeber der Region. Seine geschäftlichen und persönlichen Kontakte reichten in alle Welt und brachten ihn bis nach Amerika und Indien. In Verbindung mit seinem unternehmerischen Erfolg baute er hunderte Arbeiterwohnungen, ein Volksbad und das Volkswohlfahrtshaus als Zentrum des gesellschaftlichen Lebens. Beharrlich setzte er sich für die Verbesserung der Lebensbedingungen seiner Arbeiterinnen und Arbeiter, Chancengleichheit und die gesellschaftspolitische Förderung von Frauen ein. Für die DDP wirkte Bahr bis 1924 im ersten Weimarer Reichstag vor allem in der Sozial- und Wohnungspolitik. Bis zu seinem Tod 1930 blieb er ein entschlossener Verteidiger der Republik. Bahrs Handeln als sozial engagierter, erfolgreicher Unternehmer und zugleich fortschrittlicher Demokrat verdient auch heute noch Beachtung.

Max Bahr z Landsbergu nad Wartą miał znaczący wpływ na historię Brandenburgii na przełomie XIX i XX w. Jako kupiec rozwinął produkcję wyrobów z juty. Od 1905 r. jego fabryka była największym pracodawcą w regionie. Nawią-zał szerokie kontakty biznesowe i osobiste na całym świecie. Dzięki nim ruszył na podbój Ameryki i Indii. Wraz z sukcesem przedsiębiorstwa podjął się budowy setki mieszkań dla robotników, Łaźni Miejskiej i Domu Działalności Społecznej jako centrum życia społecznego mieszkańców. Z poświęceniem angażował się w poprawę warunków życia swoich pracowników, w stwarzanie równych szans społecznych i wspieranie awansu społecznego kobiet. W ramach działalności w liberalnej Niemieckiej Partii Demokratycznej Max Bahr był członkiem pierwszej kadencji Reichstagu w okresie Republiki Weimarskiej do 1924 r., poświęcając się przede wszystkim polityce społecznej i mieszkaniowej. Aż do śmierci w 1930 r. był zagorzałym zwolennikiem republiki. Działalność Maxa Bahra jako zaangażowanego społecznie i odnoszącego sukcesy przedsiębiorcy, jak również postępowego demokrata do dnia dzisiejszego zasługuje na szacunek.

Ausstellung im Museum Viadrina – Junkerhaus 25. Februar bis 15. Mai 2022

Öffnungszeiten: Dienstag–Sonntag, 11–17 Uhr
Eintritt 5 € / Ermäßigt 3 € / bis 14 Jahre kostenfrei
Führung 2 €

Programm und Führungen

24. Februar 2022, 18 Uhr: Ausstellungseröffnung
Eintritt frei, um Anmeldung wird gebeten unter: 0335 40 15 629
oder anmeldung@museum-viadrina.de

2. März 2022, 15.30 Uhr: Führung durch die Ausstellung
18 Uhr: Abendvortrag mit Dr. Falko Neining

15. Mai 2022: Internationaler Museumstag
11 und 15 Uhr: deutsch-polnische Führung durch die
Ausstellung mit Dr. Falko Neining und Robert Piotrowski

Wystawa będzie prezentowana w Muzeum Viadrina od 25 lutego do 15 maja 2022 roku.

Wstęp 5€ / Ulgowy 3€ / Dzieci i młodzież bezpłatnie
Orowadzanie po wystawie 2€
Dni otwarcia: wtorek - niedziela godz. 11-17

Program i oprowadzanie po wystawie

24 lutego 2022 o godz. 18:00: Otwarcie wystawy
Wstęp wolny. Prosimy o potwierdzenie obecności pod numerem:
0335 40 15 629 lub anmeldung@museum-viadrina.de

2 marca 2022 godz.15:30: oprowadzanie po wystawie, 18:00
wykład z dr. Falko Neining

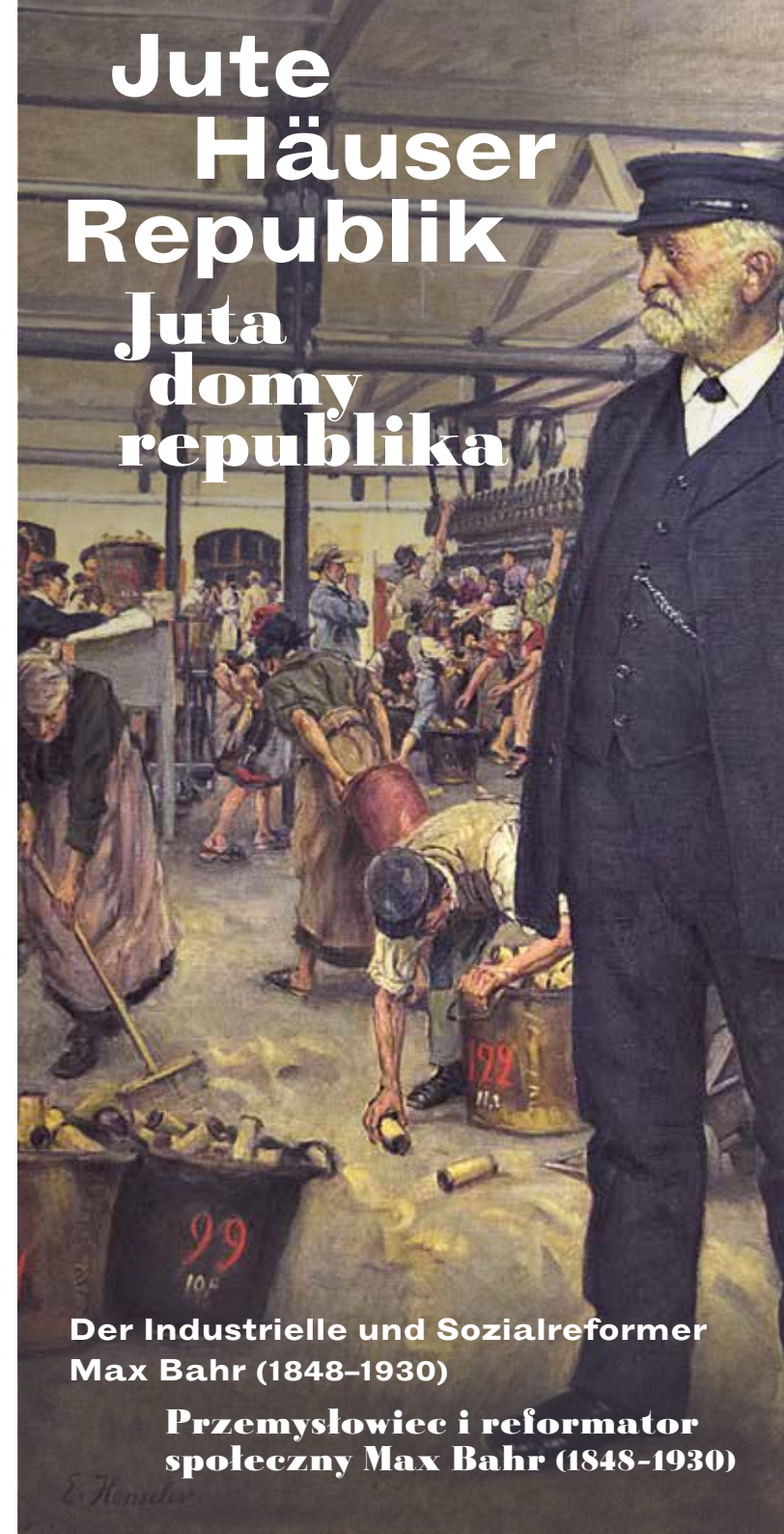
15 maja 2022, Międzynarodowy Dzień Muzeów 2022:
11:00 i 15:00 polsko-niemieckie zwiedzanie wystawy z dr.
Falko Neining i Robertem Piotrowskim

MUSEUM VIADRINA
DAS STADT- UND REGIONALMUSEUM FRANKFURT|ODER|

Carl-Philipp-Emanuel-Bach-Straße 11
15230 Frankfurt (Oder)
www.museum-viadrina.de

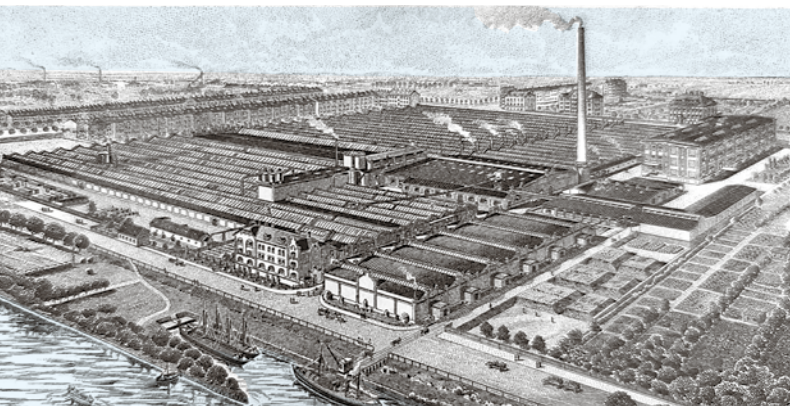

Jute Häuser Republik Juta domy republika

**Der Industrielle und Sozialreformer
Max Bahr (1848–1930)**

**Przemysłowiec i reformator
społeczny Max Bahr (1848–1930)**

Briefkopf der Max Bahr Jutespinnerei und -Weberei, Plan- und Sackfabrik Landsberg a.W., um 1918 — Von Haus aus Tuchhändler, wagt Max Bahr 1903 den Schritt in die Juteproduktion und errichtet die ersten Hallen seiner Spinnerei. Er will Rohjute importieren und Garne und Gewebe direkt herstellen, nicht mehr bloß vernähen. Vor den Zeiten der Kunststoffe wird nahezu alles in Naturfasersäcken jeglicher Größe verpackt – vom Salz bis zum Hundefutter. Dabei ist Jute besonders günstig und robust.

Papier firmowy przedzalni i tkalni juty Maxa Bahra Fabryka plandek i worków Landsberg a. W. ok. 1918 r. – Max Bahr, pochodzący z rodziny kupców tkanin, rozpoczyna w 1903 r. budowę pierwszej hali przedzalni i zapoczątkowuje produkcję juty. Zajmuje się importem surowej juty, aby rozpocząć własną produkcję przędzy i tkanin, a nie tylko szyć worki. Przed erą plastiku prawie wszystko było pakowane w worki z włókien naturalnych różnej wielkości - od soli po karmę dla psów. Juta jest szczególnie tania i wytrzymała.

Bundesarchiv R 43 I Nr. 2394, Bl. 8

Ein Projekt des Brandenburgischen Landeshauptarchivs (BLHA) in Partnerschaft mit der Woiwodschafts- und Stadtbibliothek Zbigniew Herbert in Gorzów Wielkopolski. Wystawa jest projektem Brandenburgskiego Głównego Archiwum Krajowego (BLHA) w Poczdamie we współpracy z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim

Das Volkswohlfahrtshaus auf einer kolorierten Postkarte, um 1920 — 1914 vollendet Max Bahr den Bau des Volkswohlfahrtshaus. Eine Mehrzweckhalle für Versammlungen und Sport, die Volksbücherei sowie Räume für Vereine und Jugendpflege bilden hier ein neues gesellschaftliches Zentrum.

Dom Działalności Społecznej w Landsbergu, kolorowana pocztówka z ok. 1920 r. – W 1914 r. Max Bahr kończy budowę Domu Działalności Społecznej. Jest to wielofunkcyjny obiekt, przeznaczony na organizowanie spotkań, uprawianie sportu, w którym znajduje się również biblioteka oraz pomieszczenia dla stowarzyszeń i klubów młodzieżowych. Dom Działalności Społecznej staje się nowym centrum życia społecznego.

Stiftung Brandenburg

Familie Bahr 1892 offenbar im Urlaub an der Ostsee. Sitzend von links die Kinder Paul, Margarete, unbek., Max, unbek. Vorne Marianne und Lotte, im rechten Strandkorb Else und Ehefrau Adelheid.

Rodzina Bahrów na wakacjach w 1892 r., prawdopodobnie nad Morzem Bałtyckim. Siedzą od lewej: Paul, Margarete, osoba nieznaną, Max, osoba nieznaną. Z przodu przed nimi: Marianne i Lotte. W prawym koszu plażowym: Elsa i żona Maxa Bahra Adelheid.

Dr. Hans-Joachim Keller

Wahlplakat der DDP zur Reichstagswahl am 6. Mai 1920 — Im Januar 1919 ist Bahr Spitzenkandidat seiner Heimat für die sozial-liberale DDP und zieht in die Weimarer Nationalversammlung ein.

Plakat wyborczy Niemieckiej Partii Demokratycznej. Wybory do Reichstagu z 6 maja 1920 r. – W styczniu 1919 r. Bahr jest głównym kandydatem socjalliberalnej Niemieckiej Partii Demokratycznej w swoim okręgu i wchodzi do weimarskiego Zgromadzenia Narodowego.

Bundesarchiv Plak002-027-008

Bericht des Neumärkischen Volksblatts vom 7. Januar 1930 — Badezimmer sind in den 1920er Jahren noch selten in Privathäusern – nur Wohlhabende können sich das leisten. Bahr errichtet 1930 ein Volksbad, das mit Duschen, Wannenbädern, Schwitz- und Heilbädern auch den Zugang zur Körperhygiene ermöglicht.

Artikel z Neumärkischen Volksblatts z 7 stycznia 1930 r. – Łazienki w domach prywatnych w latach 20. XX w. nadal są rzadkością, tylko zamożni mieszkańcy mogli sobie na nie pozwolić. Max Bahr w 1930 r. buduje Łazienkę Miejską, posiadającą prysznice i wanny, w których można zażyć kąpeli leczniczych i parowych. Wszystko to służy higienie osobistej.

